

A MINŐSÉG ÉS A KOMMUNISTÁK

Amikor megkérdeztem az újszegedi szövőgyár ötös alapszervezetének a titkárát, hogy mit tesznek a minőség javításáért, hirtelen nem is tudott válaszolni. Láttam rajta, hogy mindenre könnyebben felelne, mint erre a kérdésre.

Előzően a pártbizottság jegyzőkönyveiben lapozgattam, ahol nem is egy határozat, igen megszívlelendő dolgokat rögzített. Például: a pártbizottság nem ért egyet az egyenlőséggel. Azon az állásponton van, hogy aki többet és jobban dolgozik, az többet is keresen. De konkrét eseteket is találtam a pártbizottság iratai között.

A por és a munkaködv

Közvetlenül támogatják az olyan törekvéseket, amelyek újat jelentenek a technológiában és ezáltal javítják a vállalat termékeinek a minőségét. Sok esetben „néven neveztek a gyereket”: permetezték vegyszeresen a kenderszálat, mert így lekötik a port, könnyebben fontható az anyag és javulhat a minőség, meg a munkakörülmény is. Ha javul a munkakörülmény, jobb lehet a munkaködv, amely újabb lehetőségeket rejt magában.

A másik konkrét dolog: a solacrolas nedves fonás alkalmazása ugyancsak javíthatja a fonal minőségét és a szövődei termelékenységet. Ezért a pártbizottság támogatja a módszer bevezetését a nedvesfonó részlegekben. Az igaz, hogy az ötös pártalapszervezethez a stoppó, a festő és a kikészítő üzemszám tartozik, s az ő területükre nem találtam a pártbizottság jegyzőkönyveiben semmilyen határozatot, de éppen ez a tény készítette arra, hogy eredeti kérdésem továbbra is fenntartsam Kónya Sándorné párttitkár előtt.

Ha nehezen is, de végül egészen közel jutottunk a lényeghez. A három üzemszám körülből 200 ember dolgozik, közülük harmincegyen tagjai a pártnak. Mivel alapszervezet nem létezhet tagok nélkül, és fordítva, kézenfekvő, hogy a tagok egyéni tevékenysége végül is a pártalapszervezet közös tevékenységét adhatja. Kónyáné így kezdte:

— Olyan párttagunk nincs, akikt rossz, vagy selejt munka miatt figyelmeztetni kellett volna az elmúlt időszakban.

Később látszik a foganatja

Egy régebbi példát is elmondott. Kénytelenek voltak a szövődei alapszervezet vezetőségével közös értekezletet tartani, mert olyan rossz minőségű érkezett a szövődei részlegről, hogy az végül is a késztermékeknek éreztette a hatását. Nem csupán névleges beszélgetés volt ez az összejevetel, hanem a kikészítő részleg képviselői — az alapszervezet vezetői — tanácsokat adtak a társ-üzem vezetőinek. Hogy volt-e eredménye? Kónyáné meggyőzően mondja:

— Azóta nem volt szükség ilyen értekezletre.

Az alapszervezet tagjai munkaterületükön tehetnek legtöbbet a minőségért. A nyersáru minőségében például párttagokat találni a legjobban dolgozók között. S amikor nézik az árut, akkor sem elégednek meg csupán

a pusztá tények regisztrálásával, hanem segítenek. A szövőnőt hívják a helyszínre és vele együtt beszélnek meg a minősítést, hogy miért lett az anyag III. osztályú és miként lehetett volna annál jobb. S szóba kerül ilyenkor a kereset, a nyereségre szeszés, a munkásbecsület és így tovább. Vallják, hogy nem eredménytelen az ilyen emberi „ráhatás”, később látszik a foganatja is.

Néhányan a minősítők közül

A foganaot számokkal lehet bizonyítani: az elmúlt esztendő utolsó negyedében a nyersáru minősége 93,1 százalék volt, az idei esztendő első negyedében 95 százalék, az utána következő hónapban pedig 95,8 százalék. A párttagok közül majdnem mindenkit fel lehetne sorolni a jó munkások között, akik szívügyüknek tekintik a minőségért való harcot, ezért csak néhányat emlíünk a nyersáru minősítők közül: Heiszsig Éva, Márton István, Mihály Lajos, Nacs Józsefné és Virágh Béláné. Virághné, aki MEO-s beosztásban dolgozik, nem sajnálja az időt arra sem, hogy leüljön a fiatalabb munkások mellé és megmutassa, hogyan kell a stoppó asztánál még jobb munkát végezni.

Igaz, nehéz első tapintásra összefüggést találni egy pártalapszervezet munkája és az üzem gazdálkodása, ezen belül is a minőségért való törekvések között. Sőt elhatárolni, elválasztani nem is lehet a párttagok termelő munkáját a környezettől, hiszen az a harmincegy párttag és a százhetven pártont-kívüli együtt képezi a három részleg kétszáz fős kollektíváját. S ha százszor „ki is emelünk” néhány jól dolgozó nevet a sokaság közül, az éppen úgy dicsegetes ott mindenki számára.

A festő, a kikészítő üzemszám munkájára általában nincs kifogás. A kezük alól kikerülő termékekre a múlt esztendőben és az idén egyetlen reklamáció sem érkezett. E tény dicséri az egész üzemszámot, de ebben a sikeres munkában benne van a kommunista tevékenysége is. Az alapszervezet tagjai közül sokan viselik a Kiváló dolgozó jelvényt, vagy valamilyen más kitüntetést, amely a jól dolgozó embereket illeti meg. Az alapszervezet sokat tett azért is, hogy az üzemszámokban hat kollektíva versenyez a szocialista brigád megtisztelő címért, s éppen közülük került ki az a brigád, amely egymásután ötször nyerte el a címet, amiért május elsején megkapták a bronzkoszorús plakettet. A Kállai Éva és a Gagarin brigád neve jól ismert a gyár kapuján túl is.

A nagyszájúak

Nemrégiben alakították meg azt a komplex brigádot, amelynek „profilja” a minőség óvása. Címükben is ezt a megnevezést viselik: „Minőségi munkabrigád”. A szállításon dolgozó munkások „találták ki”, hogy szükség van ilyen brigádra, mert éppen az anyagmozgatás közben érte a készárut sok-

sok károsodás, szennyeződés. Most ezt akarják elkerülni. Minden munkacsoportból van egy-egy tagja a brigádnak. Azt mondják, ők a „nagyszájúak”. Lehet, de éppen erre van szükség, hogy legyen aki figyelmeztetni képes társait a szemük előtt történő hibákra.

E mindennapi és apró tények nem taláhatóak meg a tagyűlési jegyzőkönyvekben, sőt még a párszervezet munkatervében, határozataiban sem. De úgy érzem, végül is nem a dossziék tartalma fémjelzi egy pártalapszervezet munkáját, hanem az alapszervezethez tartozó kommunista kézzelfogható tevékenysége. Ebben pedig — a minőségért való törekvésben — nincs hiány az újszegedi szövőgyár ötös pártalapszervezetében.

Gazdag István

Telt ház a Sárga-üdülőtelepen

Ahol 20 ezer ember pihen hét végén

A Tisza-parton, a tápéi kapu és a télközéti bejárata közti területet valami-kor munkásmozgalmi találkozóhely volt. A Tisza-parti fűzes, a hatalmas nyárfák, a bokrok, a zöld most is idevonzza a szegediek ezreit: mintegy eleven szimbólum-már ez a terület, amely két évtized alatt impozáns üdülőteleppé fejlődött. Azok is idejárnak pihenni, szórakozni, akik annak idején részt vettek az illegális találkozókön és megálmodták a jövőt, a mát, 1953 óta a Tömörkény István üdülőtársulat igazgatja az egyre fejlődő telepet. Onálló költségvetéssel gazdálkodik, amely az idén 174 ezer forint.

MÁR ALIG VAN

PARCELLA

Jó József, az üdülőtársulat elnöke elmondotta, hogy jóformán alig van már ki

nem bérlett, be nem épített parcella a telepen. A Tápé felé eső részen már egyáltalán nincs szabad hely. A Szeged felőli oldalon esetleg 10—15 parcellát tudnak még biztosítani az ezután építkezőknek. Az üdülőtelepen eddig 44 nagyüzem szakszervezeti bizottsága építettett dolgozóinak kisebb-nagyobb épületet, előtte kis kerttel, kisebb sportpályával. Korábban az járt jól, aki az első helyfoglalók között volt, mert tetszés szerinti területet vehetett birtokba. Az új tulajdonosok ma már csak 10×12 méteres parcellát vehetnek igénybe, s ez éppen elégséges terület, hogy ki-ki kényelmesen építkezhesen. Az üzemi üdülőházak mellett 195 magánkézben levő házacskát számlálhatunk. Az összes épület 70 százaléka-ban már bent van az artézi víz, s mintegy 76 épületben a villany is.

Az üdülőtársulat arra törekszik, hogy az üdülők minden kényelmét biztosítsa. Az ötagú igazgatóság és az ugyanilyen létszámú ellenőrző bizottság messzemenően gondoskodik a telep zavartalan életéről, csinosításáról. Saját artézi kútjuk szolgáltatja a vizet, amely állítólag olyan kellemes és jó ízű, hogy van, aki esténként demizsonnal visz haza belőle. Igaz, hogy ott van az üdülőtelepen két halászsárda is, valamint a Sárgarégió és az Ozike vendéglő, ahol a víz-nél jobb halokat is be lehet szerezni.

— Az üdülőtelep vendéglőinek száma elégséges is — mondja Jó József —, most már csak fűszerüzlete hiányzik a telepnek. A földműveszövetkezet tavaly és azelőtt meg is nyitotta itt a boltját, amely rendkívül szépen forgalmazott. Az üdülők megkaphattak ott minden szükséges élelmiszert, zöldséget, tejet és tejterméket. Reméljük, ezt az élelmiszerüzletet az idén is megnyitja a földműveszövetkezet.

VEDEKEZTEK

A FOLYÓ ELLEN

Most már attól sem kell tartani, mint a korábbi években, hogy a Maros erős sod-rása évről évre elvisz az üdülőtelep Tisza felőli oldalából hasznos metereket. A rakoncátlan folyó erejét

megtörték; az Alsótiszavideki Vízügyi Igazgatóság rö-zsepokrócot fektetett a víz alá, a partot pedig mintegy 150 méter hosszan kiköveztette. Ezt a munkát folytatják majd tovább az üdülőtelep végéig. A társulat 310 ezer forintot költött a partvédelemre. Ez az összeg azonban csak egy részét képezi a teljes befektetésnek. Állami támogatásként kaptak a nagyarányú munká-hoz 1 millió 300 ezer forintot, 250 ezer forintot adott ezenkívül a Szeged m. j. városi tanács, a szegedi járási tanács 150 ezer forintot, Tá-pé község tanácsa pedig 60 ezer forinttal járult a munkálatokhoz.

A TELEP RENDEZÉSE

Az üdülőtelep teljes rendezésével tulajdonképpen elkészültek már; kialakították a fűtőt, amely végigmegegy a telepen, most pedig a töltés lábánál egy salakutat készítenek. Bizonyos terepnyerges még hátra van: három nagy mlyedést kell feltölteni, amelynek viszont a költség meghaladja a társulat erejét. Ha ezt a munkát is elvégezték, akkor mondhatnánk végképp rendezettnek az üdülőtelepet. Mostanában szőlőttelek fel 27 telektulajdonost, hogy a várakozási időn túl most már kezdjenek hozzá az építkezéshez, vagy ha ez nincs szándékukban, akkor adják át másnak a telket. Többen lemondtak az építkezésről, viszont a többiek máris hozzakezdték a kis épületek alapozásához. Előnyös a betonlábakra építkezés, mert a tavaszi áradás így nem tehet kárt az építményben.

Az üdülőtársulat sokat ad a telep arculatára, éppen ezért a hevenyészve össze-ültöt, -takolt faépítmények tulajdonosait is felszólították, hogy lehetőleg szebb épületek emeljenek telkükön.

Pontos számlálást a társulat igazgatósága még nem végzett az üdülőtelepen. Becslések szerint viszont vasárnap és ünnepnapokon az üdülők és vendégeik száma 15—20 ezerre tehető. Mondhatjuk tehát, hogy Szeged lakosságának több mint egy-hatoda itt találja meg pihenését, szórakozását munka után és a hét végén.

L. F.

A televízió jelmeztárában

Annak a jóságos és tiszteltre méltó „közömbiz”-nek köszönheti a Magyar Televízió, hogy másfél emelettel rendelkezik, ahol helyet kapott a jelmeztár. Ha idegen vagy — csak iránytűvel találod meg az egykori főzsépalota zeg-zugos útvesztőjében: valahol a külpolitikai osztály és a női „mel-lék helyiség” között rejtőzik. A szűkös méretű teremben hosszú sorokban lógnak szorosan egymás mellett a ruhák, szép gondosan fogasra akasztva. A jobb oldali polcokon tömteletlen katonai fejedő — ókori rohamissaktól a piros hordásapkaig. Mellőle nem hiányoznak a legújabb divatú kalapok, kelmények sem. A jelmeztár vezetője szerint ezt Honthy Hanna viselte, amaz Vass Éva köpenye, emitt pedig a Balogh táncruhája — már-már az Edinát.

Titokban elárulja, hogy Ruttkai Éva legközelebbi tévé-darabjában „szereplő” orkánkabát 700 forint, így a lelettel ugyanennyit takaríthat meg a tévéjáték költségvetéséből. Mert „keret” az van, költségvetés az van — de sajnos, igen szűkre szabva —, hogy stílszerűek legyenek. Illetve mi még csak lehetünk stílszerűek, de hogyan lesznek a Shakespeare-korabeli figurák, ha a keret erre nem ad nekik lehetőséget. Am a tévé jelmeztárázót — a „ruhásokat” — nem olyan fából faragták, hogy ilyesmi megakadályozhatná őket abban, hogy ne a legjobban megfelelő ruhákat tervezzék. Az önköltségszökkentés műveletében el sem tudják képzelni derék ruhá-saink, hogy új jelmezeket készíttessenek, mielőtt még nem jártak volna végig a tv jelmeztárát, az Operaház, a filmgyár, az összes budapesti színház ruhátárát. Csak akkor, amikor már tökéletesen biztos, hogy nincs más-hol hasonló ruha — akkor és csakis akkor fordulnak bizalommal a tv aprócska női vagy férfiszabó-műhelyéhez —, hogy ott varrják meg a kérdéses ruhadarabokat.

Azaz — bocsánat! Csak akkor varratnak a „belső erő-vel”, ha az Állami Jelmez-készítő Vállalat részére nem lenne rentábilis a ruhák varratása. Mert ugye bár egy-egy öltöny, vagy női ruha meg-varratását nem érdemes a nagyzemre bízni. Más a helyzet, ha a népes szereplőgárdát és a még népesebb statisztériát kell „felöltöztetni” új ruhákba, jelmezbe, kosztümökbe. Ilyenkor aztán tényleg igénybe lehet venni a nagyzemmi módszert.

Nos, ilyen bevezetés után — elképzelhető, hogy nem

könnyű a szegény ruhások élete a tv-ben.

A jelmeztárazók jól ismerik a kortörténelmet, és jól tudják, hogy az egyes korszakokban milyen anyagból, milyen szabással, milyen színű ruhát viseltek az emberek. De tudják azt is, hogy mit hordhattak a szegények és a gazdagok, a nemesek és a jobbágyok, a polgárok és a parasztok. Mit viseltek hétköznap és mit vasárnap. A fiatalok és öregek. A katonák millió fajta egyenruháját ugyanolyan jól kell ismerniük, mint a gombok formáját, a rangjelzéseket, sőt — a paszomány-díszítések rajzait is.

Ha ehhez még hozzávesz-szük, hogy a tv fekete-fehér színtónusában nem mindig érvényesülnek a színek, s hogy ezeket mégsem szabad figyelmen kívül hagyni, akkor teljes mértékben meg-értjük diszlettervezőink, ruhatervezőink munkájának felelősségét és jelentőségét.

Sényi Imre

A szeri puszták kincse

Nagyszabású rendezvényeket terveznek a sövényházi Árpád ligetben

Ósi múltját, a nemzet „bölcsőjét” megillető rangot számnak a sövényházi Árpád ligetnek. Nemzeti parkká fejlesztik az évek során és több rendezvény színhelyévé teszik. A szegedi járási párt-vegrehajtóbizottság kezdeményezésére megkezdődött az előkészület, mely a szokásos őszi ünnepségnek különös fényt ad. Tartalmában, mondanivalójában egyes esz-es irodalmi műsort szerkesztettek, hogy kifejezze mind-azt, amit nekünk ma Pusztaszer jelent. A történelmet, nemzeti múltunk és jelenünk egységét, az új honfoglalók szabad életét az ősi honfoglalók földjén.

A „nemzeti park” rang nem egyszerű átkeresztelést jelent. Szerepében, hivatásában kapja a feladatot, hogy dicső hagyományaink, történelmi múltunk, szociális jelenünk „szertartáshe-lye” legyen.

A múltban az úri Magyar-ország, az egyházzal karöltve „szobori búcsúkon” intette engedelmesre a föld népét, mely Pallavicini gróf szolgálja volt a honfoglalók földjén. Nos, nagy mulasztás lenne, ha a kommunis-ták nem ölnének azzal az adománnyal, mellyel a történelem jutalmazta meg ezt a helyet. Szinte jelképes erejű, hogy a második „hon-

foglalás”, a grófi föld bir-tokba vétele a felszabadulás után ugyancsak itt történt meg elsőként az országban. A költő, Váci Mihály szavaival szólva:

„... az első sátorfa helyére itt verték az első karót, s indultak ezer évet késve, a földet és hont foglalók.”

Az Árpád-ünnepségek új műsora versben, drámában, dalban és táncban — ezt a több mint ezeréves történelmi ívet fejezik ki.

Csak üdvözölni lehet a járási párt-vegrehajtóbizottságnak azt a javaslatát, hogy emléket kellene állítani a földosztásnak ebben a ligetben. Ez a történelmi esemény szintén megérdemel egy művészi emlékművet, mely a maga nagyságában érzékelteti a szeri puszták felszabadult népének forradalmi tettét.

Foglalkoznak különböző terrendezési problémákkal. A Csongrád megyei erdőgazda-ság fásításokat végez majd. Hármasszínpad felállítását tervezik, melyeket egymás mellett fél körben helyeznek el. Így lehetővé válik, hogy az irodalmi színpad, a korus, a táncsoport egy időben vagy azonnali színpad-váltással (a le- és felvonulás mellőzésével) veszi át a „szót” az Edes hazám, szü-

lőföldem című egységes mű-sorban.

A műkedvelő csoportok már készülnek a szeptem-beri Árpád-ünnepségre. A Megyei Irodalmi Színpad műsorát Bácskai Mihály, a szentesi gimnázium tanára rendezi. A zenekart, mely a hődmézvársárhelyi, szentesi és csongrádi zeneiskolai tanárokból és tanulókból ver-buválódott, Kardos Pál főis-kolai docens dirigálja. Már próbál a csongrádi szövetke-zeti énekkar, a hődmézvársárhelyi művelődési ház kó-rusa (Galli János, illetve Lá-zár Imre zeneiskolai igazga-tók vezényletével). A szegedi MÁV, „Hazánk” dalkör (Er-dős János karnaggyal) szintén fellép. Szervesen illesz-kedik a műsor témakörébe az EDOSSZ „Szeged” népi együttes programja (művé-szeti vezető Lutor Géza). Sze-repiők és tanáraik önzetlen faradozását elismerés illeti.

Az idei Árpád-ünnepség műsorszámait tartalmi egy-ség fogja egybe. Ilyen benső átlenyegüléssel, megfelelő színpadter kialakítással és az év során több rendezvény megtartásával szeretnék ka-matoztatni az Árpád-liget történelmi kincsét, s a ha-zafias nevelés forrásaitként szétosztani a szeri puszták, pontosabban az egész megye felszabadult népe között.

B. Ö.

Magyar—román távközlési tárgyalások

Június 14—18 között tárgyalások folytak Bukarestben a Román Szocialista Köztársaság és a Magyar Népköztársaság postavezetői között. A tárgyalások eredményeként megállapodtak abban, hogy 1967 közepén sokcsatornás távbeszélő és televízióközlésvetítésre alkalmas mikrohullámú rendszert helyeznek üzembe Bukarest és Budapest között. Megállapodtak a későbbi években sorra kerülő fej-

lesztési és üzemeltetési kérdésekben is, többek között a távbeszélő- és távíró-összeköttetések bővítésére alkalmas távkábelhálózat építésének szükségességében.

Az őszinte, baráti légkörben lefolyt tárgyalás eredményeként G. H. Airi-nei, a román postaiügy miniszter első helyettese és Horn Dezső, a magyar közlekedési és postaügyi miniszter első helyettese megállapodást írt alá. (MTI)